

Motion till riksdagen 2025/26:3226

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Stärkt rättssäkerhet för brottsoffer i sexualbrottsmål

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda behovet av stärkt rättssäkerhet för brottsoffer i sexualbrottsmål och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sexualbrott är bland de mest allvarliga brotten och leder ofta till livslång psykisk ohälsa för de utsatta. Samtidigt ligger uppklaringsprocenten för våldtäkter under 20 %, och många brottsoffer tvingas genomgå långa rättsprocesser utan att få rättvisa. För att stärka förtroendet för rättsstaten krävs snabbare processer, bättre resurser och bättre stöd till brottsoffer.

Sexualbrott är också bland de mest integritetskränkande brotten och lämnar ofta livslånga spår. Forskning visar att personer som utsatts för sexuella övergrepp löper betydligt högre risk för posttraumatiskt stressyndrom (PTSD), depression och suicidförsök. En rättsprocess som inte fungerar, eller som drar ut på tiden, förvärrar ofta dessa trauman och gör det svårare för brottsoffer att gå vidare.

Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) anmäldes drygt 28 000 sexualbrott under 2023, varav cirka 9 000 rubricerades som våldtäkt. Trots detta låg personuppklaringsprocenten för våldtäkter fortfarande under 20 %. Det betyder att fyra av fem våldtäkter inte leder till åtal och dom. Långa handläggningstider förvärrar situationen ytterligare – många brottsoffer hinner förlora orken, hoppet och ibland förmågan att delta i processen.

För att stärka rättssäkerheten för brottsoffer bör övervägas:

- Utvärdering om ytterligare vägledning kan stödja en mer förutsägbar rättstillämpning.

- Tidigt förordnande av offentlig försvarare och målsägandebiträde, för att ge stöd redan från start.
- Snabbare och mer resursstarka rättsmedicinska undersökningar, så att fler fall får teknisk bevisning och inte stannar vid ”ord mot ord”.
- Utbildning för domare och nämndemän i vittnespsykologi och trauma, så att barns och vuxnas utsagor bedöms med rätt kompetens.

Att stärka brottsoffrens rättigheter i sexualbrottsmål handlar inte bara om rättvisa – det är en fråga om psykisk hälsa och om att människor ska kunna lita på samhällets skydd när de utsätts för de allvarligaste brotten.

Marléne Lund Kopparklint (M)